

BÀI 2. CÁC BÀI TOÁN VỀ KHAI TRIỂN NEWTON

Bài 1. Cho n nguyên, $n \geq 2$. Chứng minh:

$$a) \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n > 2 \quad b) \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n < 3$$

Giải

a. Khai triển nhị thức:

$$\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot \left(\frac{1}{n}\right)^k = C_n^0 \left(\frac{1}{n}\right)^0 + C_n^1 \left(\frac{1}{n}\right)^1 + \dots = 1 + 1 + \dots > 2 \quad (\forall i \ C_n^i \cdot \left(\frac{1}{n}\right)^i > 0)$$

$$\begin{aligned} \text{b. Ta có } \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n &= \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot \left(\frac{1}{n}\right)^k = 1 + 1 + \frac{n!}{2!(n-2)!} \cdot \left(\frac{1}{n}\right)^2 + \frac{n!}{3!(n-3)!} \cdot \left(\frac{1}{n}\right)^3 + \dots \\ &= 2 + \frac{1}{2!} \cdot \frac{1}{n(n-1)} + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{n(n-1)(n-2)} + \dots < 2 + \frac{1}{2!} + \frac{1}{3!} + \dots + \frac{1}{n!} \\ &< 2 + \frac{1}{1.2} + \frac{1}{2.3} + \dots + \frac{1}{(n-1)n} = 2 + \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \dots + \left(\frac{1}{n-1} - \frac{1}{n}\right) = 3 - \frac{1}{n} < 3 \end{aligned}$$

Bài 2. Cho số a, b thỏa mãn: $a + b = 1$. Chứng minh: $a^n + b^n \geq \frac{1}{2^{n-1}}, \forall n \in \mathbb{N}$

Giải

$$\begin{aligned} \text{Đặt } a &= \frac{1}{2} + x, b = \frac{1}{2} - x \text{ thì } a^n + b^n = \left(\frac{1}{2} + x\right)^n + \left(\frac{1}{2} - x\right)^n \\ &= \left(\frac{1}{2^n} + C_n^1 \cdot \frac{x}{2^{n-1}} + C_n^2 \cdot \frac{x^2}{2^{n-2}} + \dots\right) + \left(\frac{1}{2^n} - C_n^1 \cdot \frac{x}{2^{n-1}} + C_n^2 \cdot \frac{x^2}{2^{n-2}} - \dots\right) \\ &= 2 \left(\frac{1}{2^n} + C_n^2 \cdot \frac{x^2}{2^{n-2}} + C_n^4 \cdot \frac{x^4}{2^{n-4}} + \dots\right) \geq 2 \cdot \frac{1}{2^n} = \frac{1}{2^{n-1}}. \text{ Vậy } a^n + b^n \geq \frac{1}{2^{n-1}} \end{aligned}$$

Bài 3. Tìm $n \in \mathbb{N}$ thỏa mãn: $C_n^0 + 2C_n^1 + 2^2C_n^2 + 2^3C_n^3 + \dots + 2^n C_n^n = 243$

Giải

$$(1 + 2)^n = C_n^0 + C_n^1 \cdot 2 + C_n^2 \cdot 2^2 + \dots + C_n^n \cdot 2^n = 243 \Leftrightarrow 3^n = 243 \Leftrightarrow n = 5$$

Bài 4. Cho khai triển nhị thức

$$\left(2^{\frac{x-1}{2}} + 2^{\frac{x}{3}}\right)^n = C_n^0 \left(2^{\frac{x-1}{2}}\right)^n + C_n^1 \left(2^{\frac{x-1}{2}}\right)^{n-1} \left(2^{\frac{x}{3}}\right) + \dots + C_n^{n-1} \left(2^{\frac{x-1}{2}}\right) \left(2^{\frac{x}{3}}\right)^{n-1} + C_n^n \left(2^{\frac{x}{3}}\right)^n$$

Biết rằng trong khai triển đó $C_n^3 = 5C_n^1$ và số hạng thứ tư bằng 20. Tìm n và x .

Giải

$$\text{Ta có } C_n^3 = 5C_n^1 \text{ (với } n \geq 3, n \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \frac{n!}{(n-3)!3!} = 5n \Leftrightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{6} = 5n$$

$$\Leftrightarrow (n-1)(n-2) = 30 \Leftrightarrow n^2 - 3n - 28 = 0 \Leftrightarrow (n-7)(n+4) = 0 \Rightarrow n = 7$$

$$\text{Khi đó số hạng thứ tư là } C_7^3 \left(2 \frac{x-1}{2}\right)^4 \left(2 \frac{x}{3}\right)^3 = 20 \Leftrightarrow 35 \cdot 2^{2(x-1)-x} = 140 \Leftrightarrow x = 4$$

Bài 5. Tìm số hạng không chứa x trong khai triển:

$$a) P(x) = \left(x^2 + \frac{1}{x}\right)^{15}, x \neq 0; \quad b) Q(x) = \left(\frac{1}{\sqrt[3]{x^2}} + \sqrt[4]{x^3}\right)^{17}, x \neq 0$$

Giải

a. Số hạng tổng quát: $a_k = C_{15}^k (x^2)^{15-k} \cdot \left(\frac{1}{x}\right)^k = C_{15}^k \cdot x^{2(15-k)} \cdot x^{-k} = C_{15}^k \cdot x^{30-3k}$

Số hạng không chứa x tương ứng với $30 - 3k = 0 \Rightarrow k = 10$ là $C_{15}^{10} = 3003$.

b. Số hạng tổng quát: $a_k = C_{17}^k \left(\frac{1}{\sqrt[3]{x^2}}\right)^{17-k} \cdot (\sqrt[4]{x^3})^k = C_{17}^k \cdot x^{-\frac{2}{3}(17-k)} \cdot x^{\frac{3}{4}k} = C_{17}^k \cdot x^{\frac{17-k-136}{12}}$

Số hạng không chứa x tương ứng với $17k - 136 = 0 \Rightarrow k = 8$ là $C_{17}^8 = 24310$

Bài 6. Tìm hệ số của số hạng chứa x^{26} trong khai triển nhị thức Newton của

$$\left(\frac{1}{x^4} + x^7\right)^n, \text{ biết rằng } C_{2n+1}^1 + C_{2n+1}^2 + \dots + C_{2n+1}^n = 2^{2n} - 1$$

Giải

$$C_{2n+1}^0 + C_{2n+1}^1 + C_{2n+1}^2 + \dots + C_{2n+1}^{2n} + C_{2n+1}^{2n+1} = (1+1)^{2n+1} = 2^{2n+1}. \text{ Do } C_{2n+1}^0 = C_{2n+1}^{2n+1} = 1$$

$$\text{nên } C_{2n+1}^1 + C_{2n+1}^2 + \dots + C_{2n+1}^n + C_{2n+1}^{n+1} + \dots + C_{2n+1}^{2n} = 2^{2n+1} - 2 = 2(2^{2n} - 1)$$

$$\Leftrightarrow 2^{2n+1} = 2^{21} \Leftrightarrow 2n+1 = 21 \Leftrightarrow n = 10. \text{ Xét biểu thức}$$

$$\left(\frac{1}{x^4} + x^7\right)^{10} = (x^{-4} + x^7)^{10} = \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k (x^{-4})^{10-k} (x^7)^k = \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k x^{4k-40} x^{7k} = \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k x^{11k-40}$$

Xét $11k - 40 = 26 \Leftrightarrow 11k = 66 \Leftrightarrow k = 6$. Vậy hệ số của x^{26} là $C_{10}^6 = 210$.

Bài 7. Trong khai triển nhị thức $\left(x + \frac{1}{x}\right)^n$, hệ số của số hạng thứ ba lớn hơn hệ số của số hạng thứ hai là 35.

- a.** Tìm n . **b.** Tìm số hạng không chứa x

Giải

a. Ta có $\left(x + \frac{1}{x}\right)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k x^{n-k} \left(\frac{1}{x}\right)^k = \sum_{k=0}^n C_n^k x^{n-2k}$

Hệ số của số hạng thứ i ứng với $k = i - 1$ là: $a_{i-1} = C_n^{i-1}$.

Theo giả thiết: $C_n^2 - C_n^1 = 35; n^2 - 3n - 70 = 0 \Leftrightarrow (n + 7)(n - 10) = 0 \Rightarrow n = 10 \in \mathbb{N}$

b. Số hạng không chứa x ứng với $n - 2k = 0; 10 - 2k = 0 \Leftrightarrow k = 5$ là $C_{10}^5 = 252$

Bài 8. Tìm các số hạng không chứa x trong khai triển $\left(\sqrt[3]{x} + \frac{1}{\sqrt[4]{x}}\right)^7$ với $x > 0$

Giải

$$\left(\sqrt[3]{x} + \frac{1}{\sqrt[4]{x}}\right)^7 = \left(x^{\frac{1}{3}} + x^{-\frac{1}{4}}\right)^7 = \sum_{k=0}^7 C_7^k \left(x^{\frac{1}{3}}\right)^{7-k} \left(x^{-\frac{1}{4}}\right)^k = \sum_{k=0}^7 C_7^k x^{\frac{7-k}{3} - \frac{k}{4}} = \sum_{k=0}^7 C_7^k x^{\frac{28-7k}{12}}$$

Xét $\frac{28-7k}{12} = 0 \Leftrightarrow k = 4$. Vậy số hạng không chứa x trong khai triển là $C_7^4 = 35$.

Bài 9. Tìm số hạng không chứa x trong khai triển $\left(x\sqrt[3]{x} + x^{\frac{28}{15}}\right)^n$, biết rằng:

$$C_n^n + C_n^{n-1} + C_n^{n-2} = 79.$$

Giải

Ta có: $C_n^n + C_n^{n-1} + C_n^{n-2} = 79$ (n nguyên, $n \geq 2$)

$$1 + n + \frac{n(n-1)}{2} = 79 \Leftrightarrow n^2 + n - 156 = 0 \Leftrightarrow (n + 13)(n - 12) = 0 \Rightarrow n = 12 \in \mathbb{N}$$

Với $n = 12$ thì $a_k = C_{12}^k (x\sqrt[3]{x})^{12-k} \left(x^{\frac{28}{15}}\right)^k = C_{12}^k \left(x^{\frac{4}{3}}\right)^{12-k} \cdot \left(x^{\frac{28}{15}}\right)^k = C_{12}^k \cdot x^{\frac{240-48k}{15}}$

Số hạng không chứa x tương ứng với $240 - 48k = 0 \Leftrightarrow k = 5$ là $C_{12}^5 = 792$.

Bài 10. Tìm các hạng tử hữu tỉ trong khai triển: **a.** $(\sqrt{2} + \sqrt[3]{3})^5$; **b.** $(\sqrt{3} + \sqrt[3]{2})^9$

Giải

a. Khi khai triển $(\sqrt{2} + \sqrt[3]{3})^5$, số hạng TQ: $T_{k+1} = C_5^k \cdot (\sqrt{2})^{5-k} \cdot (\sqrt[3]{3})^k = C_5^k \cdot 2^{\frac{5-k}{2}} \cdot 3^{\frac{k}{3}}$

Để T_{k+1} hữu tỉ thì $\frac{5-k}{2}$ và $\frac{k}{3}$ nguyên với $k = \overline{0,5} \Rightarrow k = 3 \Rightarrow T_4 = C_5^3 \cdot 2 \cdot 3 = 60$

b. Khi khai triển $(\sqrt{3} + \sqrt[3]{2})^9$, số hạng TQ: $T_{k+1} = C_9^k (\sqrt{3})^{9-k} (\sqrt[3]{2})^k = C_9^k \cdot 3^{\frac{9-k}{2}} \cdot 2^{\frac{k}{3}}$



Đề T_{k+1} hữu tỉ thì $\frac{9-k}{2}, \frac{k}{3}$ nguyên với $k = \overline{0,9} \Rightarrow k = 3; k = 9$

Vậy có 2 hạng tử hữu tỉ là: $T_4 = C_9^3 \cdot 3^2 \cdot 2 = 4536$; $T_{10} = C_9^9 \cdot 3^0 \cdot 2^3 = 8$

Bài 11. Tìm hệ số của x^{31} trong khai triển nhị thức Newton $\left(x + \frac{1}{x^2}\right)^{40}$

Giải

$$\left(x + \frac{1}{x^2}\right)^{40} = \sum_{k=0}^{40} C_{40}^k \cdot x^{40-k} \left(\frac{1}{x^2}\right)^k = \sum_{k=0}^{31} C_{40}^k \cdot x^{40-3k}; \quad 40-3k=31 \Leftrightarrow k=3; C_{40}^3 = 9880$$

Bài 12. Tìm hệ số của số hạng chứa x^8 trong khai triển $\left(\frac{1}{x^3} + \sqrt{x^5}\right)^n$,

biết rằng $C_{n+4}^{n+1} - C_{n+3}^n = 7(n+3)$.

Giải

$$C_{n+4}^{n+1} - C_{n+3}^n = 7(n+3) \Leftrightarrow C_{n+3}^{n+1} = 7(n+3) \Leftrightarrow \frac{(n+2)(n+3)}{2} = 7(n+3) \Leftrightarrow n=12.$$

$$\left(\frac{1}{x^3} + \sqrt{x^5}\right)^{12} = \left(x^{-3} + x^{\frac{5}{2}}\right)^{12} = \sum_{k=0}^{12} C_{12}^k (x^{-3})^{12-k} \left(x^{\frac{5}{2}}\right)^k = \sum_{k=0}^{12} C_{12}^k x^{3k-36} x^{\frac{5k}{2}} = \sum_{k=0}^{12} C_{12}^k x^{\frac{11k-72}{2}}$$

Xét $\frac{11k-72}{2} = 8 \Leftrightarrow k=8$. Vậy số hạng chứa x^8 trong khai triển là $C_{12}^8 = 495$.

Bài 13. Tìm hệ số của x^9 khi khai triển: $P(x) = (1+x)^9 + (1+x)^{10} + \dots + (1+x)^{14}$

Giải

$$P(x) = (1+x)^9 + (1+x)^{10} + \dots + (1+x)^{14} = \sum_{k=0}^9 C_9^k x^k + \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k x^k + \dots + \sum_{k=0}^{14} C_{14}^k x^k$$

Hệ số theo x^9 ứng tất cả $k=9$ là:

$$C_9^9 + C_{10}^9 + C_{11}^9 + \dots + C_{14}^9 = 1 + 10 + 55 + 220 + 715 + 2002 = 3003$$

Bài 14.a. Tìm hệ số của x^{15} trong $(1+x) + 2(1+x)^2 + 3(1+x)^3 + \dots + 20(1+x)^{20}$

b. Tìm hệ số của x^5 khi khai triển: $(2x+1)^4 + (2x+1)^5 + (2x+1)^6 + (2x+1)^7$

Giải

a. Với biểu thức: $k(1+x)^k$ chứa số hạng ax^{15} khi $k \geq 15$, lúc đó:

$$k(1+x)^k = k \sum_{i=0}^k C_k^i \cdot x^i \text{ thì hệ số theo } x^{15} \text{ ứng với } i=15 \text{ là } k \cdot C_k^{15}.$$

Suy ra hệ số theo x^{15} của khai triển: $(1+x) + 2(1+x)^2 + \dots + 20(1+x)^{20}$ là:

$$a_{15} = 15 + 16C_{16}^{15} + 17C_{17}^{15} + 18C_{18}^{15} + 19C_{19}^{15} + 20C_{20}^{15} = 400995$$

b. Ta có: $P(x) = (2x+1)^4 + (2x+1)^5 + (2x+1)^6 + (2x+1)^7$

$$= (1+2x)^4 + \sum_{i=0}^5 C_5^i (2x)^i + \sum_{j=0}^6 C_6^j (2x)^j + \sum_{k=0}^7 C_7^k (2x)^k$$

Hệ số theo x^5 ứng với $i=j=k=5$ là: $C_5^5 \cdot 2^5 + C_6^5 \cdot 2^5 + C_7^5 \cdot 2^5 = 896$.

Bài 15. Tìm hệ số theo x^3 khi khai triển $P(x) = (x+1)^2 \cdot (3-x)^{10}$

Giải

$$\begin{aligned} \text{Ta có: } P(x) &= (x+1)^2 \cdot (3-x)^{10} = x^2(3-x)^{10} + 2x(3-x)^{10} + (3-x)^{10} \\ &= x^2 \sum_{i=0}^{10} C_{10}^i \cdot 3^{10-i} (-x)^i + 2x \sum_{j=0}^{10} C_{10}^j \cdot 3^{10-j} (-x)^j + \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k \cdot 3^{10-k} \cdot x^k \end{aligned}$$

Hệ số theo x^3 ứng với $i=1, j=2, k=3$ là: $-C_{10}^1 \cdot 3^9 + 2 \cdot C_{10}^2 \cdot 3^8 - C_{10}^3 \cdot 3^7 = 131220$

Bài 16. Tìm hệ số của x^5 trong khai triển biểu thức $P = x(1-2x)^5 + x^2(1+3x)^{10}$

Giải

Theo công thức khai triển nhị thức Newton, ta có:

$$P = x \sum_{k=0}^5 C_5^k (-2x)^{5-k} + x^2 \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k (3x)^{10-k} \quad (1)$$

Vậy từ (1) suy ra số hạng chứa x^5 là: $x \cdot C_5^1 (-2x)^4 + x^2 \cdot C_{10}^7 (3x)^3$.

Do đó, hệ số của x^5 là $(-2)^4 C_5^1 + (3)^3 C_{10}^7 = 16 \cdot 5 + 27 \cdot 120 = 80 + 3240 = 3320$

Vậy hệ số của x^5 trong biểu thức P đã cho là 3320.

Bài 17. Tìm hệ số theo x^k của khai triển $(1+x)^n \cdot (1+x)^m$, $m, n \geq k$

Giải

$$(1+x)^n (1+x)^m = \sum_{i=0}^n C_n^i x^i \sum_{j=0}^m C_m^j x^j. \text{ Vì } m, n \geq k \text{ nên } x^k = x^0 \cdot x^k = x \cdot x^{k-1} = \dots = x^k \cdot x^0.$$

Do đó, hệ số theo x^k là: $a_k = C_n^0 \cdot C_m^k + C_n^1 \cdot C_m^{k-1} + \dots + C_n^k \cdot C_m^0$

Bài 18. Trong khai triển nhị thức $(x^2+1)^n$ tìm hệ số theo x^{12} , biết rằng tổng các hệ số bằng 1024.

Giải

Đặt $P(x) = (x^2 + 1)^n$ thì tổng các hệ số là $P(1) = C_n^0 + C_n^1 + \dots + C_n^n = 2^n = 1024$

$$\Rightarrow n = 10. \text{ Với } n = 10 \text{ thì } P(x) = (x^2 + 1)^{10} = \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k \cdot (x^2)^{10-k} \cdot 1^k = \sum_{k=0}^{10} C_{10}^k \cdot x^{20-2k}.$$

Hệ số theo x^{12} ứng $20 - 2k = 12 \Rightarrow k = 4$ là $C_{10}^4 = 210$.

Bài 19. Tìm hệ số của x^{n-1} ; x^{n-2} của khai triển: $\left(x + \frac{1}{2}\right)\left(x + \frac{1}{2^2}\right)\dots\left(x + \frac{1}{2^n}\right)$

Giải

a. Ta có: $P(x) = \left(x + \frac{1}{2}\right)\left(x + \frac{1}{2^2}\right)\dots\left(x + \frac{1}{2^n}\right) = x^n + A \cdot x^{n-1} + B \cdot x^{n-2} + \dots + Rx + S$

Hệ số của x^{n-1} là: $A = \frac{1}{2} - \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^n} = \frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}}\right) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n}{1 - \frac{1}{2}} = 1 - \frac{1}{2^n}$

b. Hệ số của x^{n-2} là: $B = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2^3} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} \cdot \frac{1}{2^n}$.

Mà $A^2 = \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^n}\right)^2 = \frac{1}{4} + \frac{1}{4^2} + \dots + \frac{1}{4^n} + 2B$

$$= \frac{1}{4} \left(1 + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{4^{n-1}}\right) + 2B = \frac{1}{4} \cdot \frac{1 - \left(\frac{1}{4}\right)^n}{1 - \frac{1}{4}} + 2B = \frac{1}{3} \left(1 - \frac{1}{4^n}\right) + 2B$$

Do đó $B = \frac{1}{2} \left(A^2 - \frac{1}{3} \left(1 - \frac{1}{4^n}\right)\right) = \frac{4^n - 3 \cdot 2^n + 2}{3 \cdot 4^n}$

Bài 20. Tìm hệ số của x^{50} trong khai triển của các đa thức sau đây:

a. $P(x) = (1+x)^{1000} + x(1+x)^{999} + x^2(1+x)^{998} + \dots + x^{1000}$

b. $Q(x) = (1+x)^1 + 2(1+x)^2 + \dots + 1000(1+x)^{1000}$

Giải

a. Để ý: $(x+1)^{1000} - x^{1001} = (x+1-x) \cdot P(x) = P(x)$

Do đó hệ số của x^{50} trong khai triển $P(x)$ cũng là hệ số theo x^{50} trong khai

triển của nhị thức $(x+1)^{1001} = (1+x)^{1001} = \sum_{i=0}^{1001} C_{1001}^i \cdot x^i$ là C_{1001}^{50} .

$$\begin{aligned} \text{b. } Q(x) &= (1+x) \cdot \sum_{i=1}^{1000} i(1+x)^{i-1} = (1+x) \cdot \left(\sum_{i=1}^{1000} (1+x)^i \right)' = (1+x) \left((1+x) \frac{1-(1+x)^{1000}}{1-(1+x)} \right)' \\ &= \frac{1000(1+x)^{1001}}{x} - \frac{(1+x)^{1001} - (1+x)}{x^2}. \text{ Vậy hệ số theo } x^{50} \text{ là: } 1000.C_{1001}^{51} - C_{1001}^{52} \end{aligned}$$

Bài 21. Tìm hệ số theo x^8 của khai triển: $P(x) = (1+x^2-x^3)^9$

Giải

$$P(x) = [(1+x^2)-x^3]^9 = (1+x^2)^9 - C_9^1(1+x^2)^8 \cdot x^3 + C_9^2(1+x^2)^7 \cdot x^6 - C_9^3(1+x^2) \cdot x^9 + \dots$$

Vì x^8 có mũ chẵn nên các số hạng theo x^8 chỉ xuất hiện ở hai đa thức sau:

$$(1+x^2)^9 = \sum_{i=0}^9 C_9^i \cdot (x^2)^i \text{ ứng với } i=4, \text{ tức là có hệ số } C_9^4$$

$$C_9^2(1+x^2)^7 \cdot x^6 = C_9^2 \cdot x^6 \cdot \sum_{j=0}^7 C_7^j (x^2)^j \text{ ứng với } j=1, \text{ tức là có hệ số } C_9^2 \cdot C_7^1$$

Vậy hệ số theo x^8 của khai triển $P(x)$ là: $C_9^4 + C_9^2 \cdot C_7^1 = 378$

Bài 22. a. Trong khai triển $(x+y+z)^n$ tìm số hạng chứa $x^k y^m$ ($k+m \leq n$)

b. Tìm hệ số theo $x^6 y^5 z^4$ của khai triển $(2x-5y+z)^{15}$

Giải

$$\text{a. Ta có } (x+y+z)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot x^k \cdot (y+z)^{n-k} = \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot x^k \left(\sum_{m=0}^{n-k} C_{n-k}^m \cdot y^m \cdot z^{n-k-m} \right)$$

Vậy số hạng cần tìm là $\frac{n!}{k!m!l!} x^k \cdot y^m \cdot z^l$ với $l = n - k - m$

$$\text{Tổng quát: } \left(\sum_{i=1}^m a_i \right)^n = \sum \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_m!} a_1^{n_1} a_2^{n_2} \dots a_m^{n_m} \text{ với tổng } \sum \text{ lấy theo}$$

$$n_1 + n_2 + \dots + n_m = n$$

b. Áp dụng $(2x-5y+z)^{15} = ((2x) + (-5y) + z)^{15}$

$$\text{Hệ số theo } x^6 y^5 z^4 \text{ là: } 2^6 (-5)^5 \cdot \frac{15!}{6!5!4!} = -126.126.10^6$$

$$\text{Chú ý: } C_n^k \cdot C_{n-k}^m = \frac{n!}{k!(n-k)!} \cdot \frac{(n-k)!}{m!(n-k-m)!} = \frac{n!}{k!m!(n-k-m)!}$$

Bài 23. Cho nhị thức $P(x) = (3 - 2x)^n$, n tự nhiên. Sau khi khai triển, tính:

- a. Tổng tất cả các hệ số theo lũy thừa lẻ.
 b. Tổng tất cả các hệ số theo lũy thừa chẵn.

Giải

Ta có: $P(x) = (3 - 2x)^n = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + \dots + a_nx^n$

$$1 = (3 - 2)^n = P(1) = a_0 + a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n$$

$$P(-1) = a_0 - a_1 + a_2 - a_3 + \dots + (-1)^n a_n$$

a. Tổng các hệ số theo lũy thừa lẻ: $a_1 + a_3 + a_5 + \dots = \frac{P(1) - P(-1)}{2} = \frac{1 - 5^n}{2}$

b. Tổng các hệ số theo lũy thừa chẵn: $a_0 + a_2 + a_4 + \dots = \frac{P(1) + P(-1)}{2} = \frac{1 + 5^n}{2}$

Bài 24. Tìm hệ số lớn nhất của khai triển tổng quát: $(a + b)^n$

Giải

Ta có $(a + b)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot a^{n-k} \cdot b^k$. Các hệ số là C_n^k , $0 \leq k \leq n$.

$$\text{Xét } C_n^{k-1} < C_n^k \Leftrightarrow \frac{n!}{(k-1)!(n-k+1)!} < \frac{n!}{k!(n-k)!} \Leftrightarrow k < n - k + 1 \Leftrightarrow k < \frac{n+1}{2}.$$

Do đó: $\text{Max}_{k=0,n} C_n^k = C_n^{\frac{n}{2}}$ nếu n chẵn và $\text{Max}_{k=0,n} C_n^k = C_n^{\frac{n+1}{2}}$ nếu n lẻ.

Bài 25. Tìm hạng tử lớn nhất trong khai triển của $(a + b)^n$ với $a, b > 0; n \in \mathbb{N}$

Giải

Ta có: $(a + b)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k \cdot a^{n-k} \cdot b^k$. Gọi $T_{k+1} = C_n^k \cdot a^{n-k} \cdot b^k = \text{Max}_{k=0,n} C_n^k \cdot a^{n-k} \cdot b^k$

$$\text{Khi đó } \begin{cases} T_k \leq T_{k+1} \\ T_{k+2} \leq T_{k+1} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} C_n^{k-1} \cdot a^{n-k+1} \cdot b^{k-1} \leq C_n^k \cdot a^{n-k} \cdot b^k \\ C_n^{k+1} \cdot a^{n-k-1} \cdot b^{k-1} \leq C_n^k \cdot a^{n-k} \cdot b^k \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k \leq \frac{(n+1)b}{a+b} \\ k \geq \frac{(n+1)b}{a+b} - 1 \end{cases}$$

Vậy, nếu $\frac{(n+1)b}{a+b}$ nguyên thì có 2 số hạng ứng với $k = \frac{(n+1)b}{a+b}$ hay $\frac{(n+1)b}{a+b} - 1$

Còn nếu $\frac{(n+1)b}{a+b}$ không nguyên thì chỉ có 1 số hạng ứng với $k = \left[\frac{(n+1)b}{a+b} \right]$.